

DIRETTIVA 2009/148/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-30 ta' Novembru 2009

dwar il-protezzjoni tal-haddiema mir-riskji konnessi mal-espożizzjoni għall-asbestos fuq ix-xogħol

(verżjoni kodifikata)

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 137(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkonsultaw mal-Kumitat tar-Reġjuni,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽²⁾,

Billi:

- (1) Id-Direttiva 83/477/KEE tal-Kunsill tad-19 ta' Settembru 1983 dwar il-protezzjoni tal-haddiema mir-riskji konnessi mal-espożizzjoni għall-asbestos fuq ix-xogħol (it-tieni Direttiva individwali skont it-tifsira tal-Artikolu 8 tad-Direttiva 80/1107/KEE) ⁽³⁾ ġiet emendata kemm-il darba ⁽⁴⁾ b'mod sostanzjali. Għal iktar ċarezza u razzjonalital-imsemmija Direttiva għandha tiġi kkodifikata.
- (2) L-asbestos huwa sustanza partikolarment perikoluża li tista' tikkawża mard gravi u li jinsab f'numru kbir ta' ċirkustanzi fuq ix-xogħol. Għalhekk huma hafna l-haddiema esposti għal riskju potenzjali għal saħħithom. Il-krocidolite huwa kkunsidrat tip ta' asbestos li huwa partikolarment perikoluż.
- (3) Ghalkemm it-tagħrif xjentifiku kurrenti mhux tali li jista' jiġi stabbilit livell li tahtu ma jibqgħux jeżistu r-riskji għas-saħħa, tnaqqis fl-espożizzjoni għall-asbestos għandu madanakollu jnaqqas ir-riskju li wiehed jiżviluppa mard konness mal-asbestos. Huwa għalhekk neċessarju li jitwaqqfu proċeduri speċifiċi armonizzati li għandhom x'jaqsmu mal-protezzjoni tal-haddiema mill-asbestos. Din id-Direttiva tinkludi kondizzjonijiet minimi li ser jiġu eżaminati mill-ġdid fuq il-bażi tal-esperjenza miksuba u l-iżviluppi fit-teknoloġija f'dan il-qasam.
- (4) Il-mikroskopija ottika, għalkemm ma tippermettix l-għadd tal-iżgħar fibri li jagħmlu hsara lis-saħħa, hija l-metodu li bħalissa qed jiġi aktar użat għat-tkejjil normali tal-asbestos.
- (5) Miżuri preventivi għall-protezzjoni tas-saħħa tal-haddiema li huma esposti għall-asbestos u l-impenn maħsub mill-Istati Membri f'dak li għandu x'jaqsam mal-harsien tas-saħħa huma importanti.

(6) Sabiex tiġi assigurata kjarazza fid-definizzjoni tal-fibri, dawn għandhom ikunu definiti jew f'termini mineraloġiċi jew fir-rigward tan-numru tas-Servizz Kimiku Astratt (CAS) tagħhom.

(7) Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet l-oħra tal-Komunità li jikkonċernaw il-marketing u l-użu tal-asbestos, l-illimitar tal-attivitajiet li jinvolve espożizzjoni għall-asbestos għandu jkollu rwol importanti hafna fil-prevenzjoni ta' mard assoċjat ma' dik l-espożizzjoni.

(8) Is-sistema ta' notifika tal-attivitajiet li jinvolve espożizzjoni għall-asbestos għandha tiġi adattata għal sitwazzjonijiet godda tax-xogħol.

(9) Il-projbizzjoni tal-applikazzjoni tal-asbestos bi proċess ta' traxxix m'huwiex bizzejjed biex jimpedixxi r-rilaxx tal-fibri tal-asbestos fl-atmosfera. Jehtieg ukoll li jkun pprojbiti attivitajiet li jesponu l-haddiema għall-fibri tal-asbestos matul l-estrazzjoni tal-asbestos jew il-manifattura u l-ipproċessar ta' prodotti tal-asbestos jew il-manifattura u l-ipproċessar ta' prodotti li jkun fihom fibri tal-asbestos miżjuda apposta, minhabba l-livell għoli tagħhom u li ma jistgħax jiġi prevvist ta' espożizzjoni.

(10) Waqt li jittiehed kont tal-kapaċità teknika l-aktar recenti, huwa meħtieġ li tiġi speċifikata l-metodoloġija tal-kampjunament użata biex tkejjel il-livell ta' asbestos fl-arja u l-metodu ta' kif jingħaddu l-fibri.

(11) Ghalkemm s'issa għadu ma kienx possibbli li jiġi identifikat il-livell ta' espożizzjoni li tahtu l-asbestos ma jinvolve ir-riskju tal-kanċer, għandu jitnaqqas kemm jista' jkun il-livell ta' espożizzjoni tal-haddiema għall-asbestos fuq ix-xogħol.

(12) L-impjegati għandhom ikunu meħtieġa li jirrekordjaw, qabel il-bidu ta' xi proġett ta' tneħħija ta' asbestos, il-presenza jew il-presenza preżunta ta' asbestos f'bini jew installazzjonijiet u jikkomunikaw din l-informazzjoni lil persuni oħra li jistgħu jkun esposti għall-asbestos bħala riżultat tal-użu tiegħu, tal-manutenzjoni jew ta' attivitajiet oħrajn fi jew fuq il-bini.

(13) Għandu jiġi assigurat li t-twaqqigh jew ix-xogħol ta' tneħħija tal-asbestos jitwettaq minn impriżi li huma familjari mal-prekawzjonijiet kollha li għandhom jittiehdu biex jiġu protetti l-haddiema.

(14) Tahriġ speċjali għall-haddiema esposti jew li x'aktarx ikunu esposti għall-asbestos għandu jiġi provdut sabiex jikkontribwixxi b'mod sinifikattiv għat-tnaqqis tar-riskji relatati ma' dik l-espożizzjoni.

⁽¹⁾ Opinjoni tal-10 ta' Ġunju 2009 (għadha mhijiex pubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

⁽²⁾ Opinjoni tal-Parlament Ewropew tal-20 ta' Ottubru 2009 (għadha mhijiex pubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u Deċiżjoni tal-Kunsill tas-26 ta' Novembru 2009

⁽³⁾ GU L 263, 24.9.1983, p. 25.

⁽⁴⁾ Ara l-Anness II, parti A.

- (15) Jehtieg li jkunu previsti rakkomandazzjonijiet prattiċi dwar is-sorveljanza klinika ta' haddiema esposti fid-dawl tal-gharfien mediku l-aktar recenti bil-hsieb ta' kxif kmieni ta' patologiji marbuta mal-asbestos.
- (16) L-objettiv tal-azzjoni proposta, jiġifieri t-titjib fil-protezzjoni tal-haddiema mir-riskji relatati mal-espożizzjoni ta' asbestos fuq ix-xoghol, ma jistgħax jinkiseb suffiċjente mill-Istati Membri u jista' għalhekk, minhabba l-iskala u l-effetti tal-azzjoni, jinkiseb ahjar fil-livell tal-Komunità, il-Komunità tista' tadotta miżuri, skont il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif preskritt fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju tal-proporzjonalità kif preskritt f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa mehtieg biex jinkiseb dak l-objettiv.
- (17) Id-dispożizzjonijiet li jinsabu f'din id-Direttiva jikkostitwixxu kontribuzzjoni konkreta lejn il-holqien ta' dimensjoni soċjali fis-suq intern. Dawn id-dispożizzjonijiet huma limitati għall-minimu sabiex ma jimponux piż żejjed fuq il-holqien u l-iżvilupp ta' intrapriżi żgħar u ta' daqs medju.
- (18) Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għall-obbligi tal-Istati Membri li jikkonċernaw il-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fid-dritt nazzjonali tad-direttivi msemmija fl-Anness II, Parti B,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

1. Din id-Direttiva, għandha bhala l-ghan tagħha l-protezzjoni tal-haddiema kontra r-riskji għal saħħithom, inkluża l-prevenzjoni ta' riskji ta' din ix-xorta, li jiġu jew aktarx jiġu mill-fatt li jkunu esposti għall-asbestos fuq ix-xoghol.

Hija tistabbilixxi l-limitu ta' din l-espożizzjoni kif ukoll kondizzjonijiet oħra speċifiċi.

2. Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri li japplikaw jew idahhlu liġijiet, regolamenti jew dispożizzjonijiet amministrattivi li jagħtu protezzjoni ikbar għall-haddiema, b'mod partikolari f'dak li għandu x'jaqsam mal-bdil tal-asbestos b'sostituti anqas perikolużi.

Artikolu 2

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, "asbestos" tfisser is-silikati fibrużi li ġejjin:

- (a) Asbestos actinolite, CAS Nru 77536-66-4 ⁽¹⁾;
- (b) Asbestos grunerite (amosite) CAS Nru 12172-73-5 ⁽¹⁾;
- (c) Asbestos anthophyllite, CAS Nru 77536-67-5 ⁽¹⁾;
- (d) Chrysotile, CAS Nru 12001-29-5 ⁽¹⁾;
- (e) Crocidolite, CAS Nru 12001-28-4 ⁽¹⁾;
- (f) Asbestos tremolite, CAS Nru 77536-68-6 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Numru fir-registru tas-Servizz Kimiku Astratt (CAS).

Artikolu 3

1. Din id-Direttiva tapplika għall-attivitajiet li fihom il-haddiema huma jew jistgħu jkunu esposti waqt xogholhom għat-trab li jiġi mill-asbestos jew materjali li fihom l-asbestos.

2. Fil-każ ta' kull attività li x'aktarx tinvolvi xi riskju li jiġu esposti għat-trab li jiġi mill-asbestos jew xi materjali li jkun fihom l-asbestos, dan ir-riskju għandu jiġi stmat b'mod li tiġi stabbilita n-natura jew il-grad tal-espożizzjoni għat-trab li ġej mill-asbestos jew minn materjali li fihom l-asbestos.

3. Sakemm l-espożizzjoni tal-haddiema tkun sporadika u ta' intensità baxxa, u meta jkun ċar mir-riżultati tal-istima tar-riskju msemmija fil-paragrafu 2 li l-limitu tal-espożizzjoni għall-asbestos m'għandux jinqabeż fl-arja taż-żona tax-xoghol, l-Artikoli 4, 18 u 19 jistgħu ma jiġux applikati meta x-xoghol jinvolvi:

- (a) attivitajiet ta' manutenzjoni qosra, mhux kontinwi li fihom jintmissu biss materjali li li ma jinkisrux malajr;
- (b) it-tnehhija mingħajr deterjorazzjoni ta' materjali mhux degradati li fihom il-fibri tal-asbestos huma mqabbdha sew mal-matrici;
- (c) enkapsulazzjoni jew issigillar ta' materjali li jkun fihom l-asbestos li huma f'kondizzjoni tajba;
- (d) monitoraġġ u kontroll tal-arja, u l-kampjunament biex jiġi aċċertat jekk materjal speċifiku jkunx fih l-asbestos.

4. L-Istati Membri għandhom, wara konsultazzjoni mal-imsieħba soċjali, skont il-liġi u l-prattika nazzjonali jippreskrivu linji gwida prattiċi għall-istabbiliment ta' espożizzjoni sporadika u ta' intensità baxxa, hekk kif provdut fil-paragrafu 3.

5. L-istima msemmija fil-paragrafu 2 għandha tkun sugġetta għal konsultazzjoni mal-haddiema u/jew ir-rappreżentanti tagħhom fl-impriza jew fl-istabbiliment u għandhom jergħu jiġu eżaminati meta jkun hemm raġuni li wiehed jahseb li mhijiex korretta jew hemm xi bdil materjali fix-xoghol.

Artikolu 4

1. Bla hsara għall-Artikolu 3(3), għandhom jittiehdu miżuri previsti fil-paragrafi 2 sa 5.

2. L-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 3(1) għandhom jiġu rregolati b'sistema ta' notifika amministrata mill-awtorità responsabbli tal-Istat Membru.

3. In-notifika skont il-paragrafu 2 għandha tintbagħat minn min ihaddem lill-awtorità responsabbli tal-Istat Membru, qabel ma jinbada x-xoghol, skont il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi nazzjonali.

Din in-notifika għandha tinkludi tal-anqas deskrizzjoni qasira ta':

- (a) fejn jinsab s-sit tax-xoghol;
- (b) it-tip u l-kwantitajiet ta' asbestos użati jew immanigġjati;

- (c) l-attivitajiet u l-proċessi involuti;
 - (d) in-numru ta' haddiema involuti;
 - (e) id-data tal-bidu tax-xoghol u t-tul ta' żmien;
 - (f) miżuri mehuda biex jillimitaw l-espożizzjoni tal-haddiema għall-asbestos.
4. Il-haddiema u/jew ir-rappreżentanti tagħhom fl-imprizi jew fl-istabbilimenti għandhom ikollhom aċċess għad-dokumenti li jaqgħu taht in-notifika msemmija fit-tieni paragrafu li għandhom x'jaqsmu mal-impriza jew l-istabbiliment tagħhom stess b'mod konformi mal-liġijiet nazzjonali.

5. Kull darba li bidla fil-kondizzjonijiet tax-xoghol x'aktarx li tirriżulta f'żieda sinifikanti f'espożizzjoni għat-trab tal-asbestos jew materjali li jkun fihom l-asbestos, għandha tintbagħat notifika għida.

Artikolu 5

L-applikazzjoni tal-asbestos bi proċess ta' traxxix u proċeduri ta' xoghol li jinvolvu l-użu ta' materjali iżolanti jew li jwaqqfu l-hoss ta' densità baxxa (anqas minn 1 g/cm³) li jkun jinsab fihom l-asbestos huma pprojbiti.

Mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni ta' dispożizzjonijiet oħra tal-Komunità dwar il-marketing u l-użu tal-asbestos, attivitajiet li jesponu lill-haddiema għall-fibri tal-asbestos matul l-estrazzjoni ta' asbestos jew il-manifattura u l-ipproċessar ta' prodotti tal-asbestos jew il-manifattura u l-ipproċessar ta' prodotti li jkun fihom asbestos miżjud apposta għandhom ikunu projbiti, bl-eċċezzjoni tat-trattament u d-disponiment ta' prodotti li jirriżultaw mit-twaqqigh u t-tneħħija tal-asbestos.

Artikolu 6

Għall-attivitajiet kollha msemmija fl-Artikolu 3(1), l-espożizzjoni ta' haddiema għal trab li johroġ mill-asbestos jew materjali li jkun fihom l-asbestos fuq il-post tax-xoghol għandha titnaqqas għal minimu u f'kull każ taht il-limitu tal-valur preskritt fl-Artikolu 8, b'mod partikolari permezz tal-miżuri li ġejjin:

- (a) in-numru ta' haddiema esposti jew x'aktarx li jkunu esposti għat-trab li johroġ mill-asbestos jew materjali li jkun fihom l-asbestos għandu jkun limitat għall-figura l-aktar baxxa possibbli;
- (b) il-proċessi tax-xoghol għandhom ikunu disinjati biex ma jipproduċux trab tal-asbestos jew, jekk dan ikun impossibbli, li jiġi evitat ir-rilaxx ta' trab tal-asbestos fl-arja;
- (c) il-postijiet kollha u l-apparat involut fit-trattament ta' asbestos għandu jkun kapaċi li jiġi regolament u effettivament innaddaf u mantnut;
- (d) l-asbestos jew materjal li fih l-asbestos li jiġġenera t-trab għandu jiġi mahżun u trasportat f'pakketti ssiġillati kif imiss;
- (e) l-iskart għandu jingabar u jitneħħa mill-post tax-xoghol kemm jista' jkun malajr f'pakketti ssiġillati kif imiss b'tabelli li jindikaw li jkun fihom l-asbestos; din il-miżura ma

tapplikax għal attivitajiet tal-minjieri; dak ir-rimi għandu mbagħad jiġi ttrattat skont id-Direttiva tal-Kunsill 91/689/KEE tat-12 ta' Diċembru 1991 dwar skart perikoluż⁽¹⁾.

Artikolu 7

1. Skond ir-riżultati tal-stima inizjali tar-riskju, u sabiex tiġi assigurata konformità mal-limitu preskritt fl-Artikolu 8, il-kejl tal-fibri tal-asbestos fl-arja fil-post tax-xoghol għandu jitwettaq regolarment.

2. Il-kampjunament għandu jkun rappreżentattiv tal-espożizzjoni personali tal-haddiema għal trab li johroġ mill-asbestos jew materjali li jkun fihom l-asbestos.

3. Il-kampjunament għandu jitwettaq wara konsultazzjoni mal-haddiema u/jew ir-rappreżentanti tagħhom fl-impriza jew stabbiliment.

4. Il-kampjunament għandu jitwettaq minn persunal kwalifikat kif imiss. Il-kampjuni mehuda għandhom sussegwentement ikunu analizzati, skont il-paragrafu 6, fl-laboratorji mghammra biex jingħaddu l-fibri.

5. It-tul ta' żmien tal-kampjunament għandu jkun tali li espożizzjoni rappreżentattiva tista' tiġi stabbilita għal perjodu ta' referenza ta' tmien sigħat (xift wiehed) permezz ta' kejl jew kalkolazzjonijiet peżati skont il-hin.

6. L-għadd tal-fibri għandu jitwettaq kull fejn possibbli permezz ta' *phase-contrast microscope* (PCM) skont il-metodu rakkomandat tal-1997 mill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħha (WHO)⁽²⁾ jew xi metodu ieħor li jagħti riżultati ekwivalenti.

Għall-għanijiet tal-kejl tal-asbestos fl-arja, kif imsemmija fl-ewwel paragrafu, għandhom jiġu kkunsidrati biss dawk il-fibri biss b'tul ta' aktar minn 5 mikrometri u wisa' ta' inqas minn 3 mikrometri u proporzjon ta' tul/wisa' akbar minn 3:1.

Artikolu 8

Min ihaddem għandu jassigura li ebda haddiem ma jiġi espost għall-koncentrazzjoni ta' asbestos fl-arja li teċċedi 0,1 fibri kull cm³ fuq medja ta' perjodu ta' tmien sigħat peżat skont il-hin (TWA).

Artikolu 9

L-emendi meħtieġa sabiex jaddattaw l-Anness I ta' din id-Direttiva għall-progress tekniku għandhom jiġu adottati skont il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 17 tad-Direttiva tal-Kunsill 89/391/KEE tat-12 ta' Ġunju 1989 dwar l-introduzzjoni ta' miżuri li jinkoraġġixxu titjib fis-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema fuq ix-xoghol⁽³⁾.

Artikolu 10

1. Fejn il-limitu preskritt fl-Artikolu 8 jinqabeż, ir-raġunijiet għaliex il-limitu jkun inqabeż għandhom jiġu identifikati u miżuri adattati biex tiġi rimedjata s-sitwazzjoni għandom jittieħdu mill-aktar fis possibbli.

⁽¹⁾ ĠU L 377, 31.12.1991, p. 20.

⁽²⁾ Stabbiliment ta' koncentrazzjonijiet ta' fibri li jingarru fl-arja. Metodu rakkomandat, permezz ta' *phase-contrast optical microscopy* (metodu membrane filter), WHO, Geneva 1997, ISBN 92-4-154496-1.

⁽³⁾ ĠU L 183, 29.6.1989, p. 1.

Ma jistax jibqa' jsir xogħol fiż-żona affetwata sakemm ma jkunux ittiegħdu l-miżuri xierqa għall-protezzjoni tal-haddiema interessati.

2. Biex jiġi kkontrollat kemm huma effettivi l-miżuri msemmija fl-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 1, għandhom jiġu stabbiliti għal darb'ohra u minnufih il-koncentrazzjonijiet tal-asbestos fl-arja.

3. Fejn l-espożizzjoni ma tistgħax titnaqqas b'mezzi ohra u fejn il-konformità mal-limitu tehtiegħ l-ilbies ta' apparat tan-nifs individwali protettiv, dan m'għandux ikun permanenti u għandu jinżamm għall-minimu strett mehtiegħ għal kull haddiem. Matul perjodi ta' xogħol li jehtiegħu l-użu ta' dak l-apparat tan-nifs, għandha ssir dispożizzjoni għal perjodi ta' mistrieh adattati għall-kondizzjonijiet fiżiċi u klimatoloġiċi u, fejn relevanti, b'konsultazzjoni mal-haddiema u/jew ir-rappreżentanti tagħhom fl-impriza jew stabbiliment, skont il-liġijiet u l-prattika nazzjonali.

Artikolu 11

Qabel ma jinbeda xogħol ta' twaqqiġ jew manutenzjoni, min ihaddem għandu jiehu, fejn xieraq, billi jikseb informazzjoni mis-sidien tal-post, il-passi kollha mehtiegħa biex jidentifika materjali li huwa maħsub li fihom l-asbestos.

Jekk ikun hemm xi dubju dwar il-preżenza ta' asbestos f'materjal jew kostruzzjoni, id-dispożizzjonijiet applikabbli ta' din id-Direttiva għandhom jiġu osservati.

Artikolu 12

Fil-każ ta' ċerti attivitajiet bħal xogħolijiet ta' twaqqiġ, tnehhija, tiswija u manutenzjoni li fir-rigward tagħhom ikun prevvist li l-limitu tal-valur stipulat fl-Artikolu 8 jinqabeż minkejja l-użu ta' miżuri tekniċi preventivi għall-illimitar ta' koncentrazzjoni ta' asbestos fl-arja, min ihaddem għandu jistabbilixxi l-miżuri maħsuba biex tiġi assicurata l-protezzjoni tal-haddiema waqt li jkunu qed jaħdmu f'dawk l-attivitajiet, b'mod partikolari dan li ġej:

- il-haddiema għandu jinħarġilhom apparat respiratorju adattat u apparat ieħor personali protettiv, li għandu jint-libes,
- għandhom jitqiegħdu sinjali ta' twissija li juru li huwa prevvist li l-limitu preskritt fl-Artikolu 8 sejjer jinqabeż, u
- it-tixrid ta' trab li johroġ mill-asbestos jew materjali li fihom l-asbestos barra l-post jew is-sit tal-azzjoni għandu jkun evitat.

Il-haddiema u/jew ir-rappreżentanti tagħhom fl-impriza jew fl-istabbiliment għandhom jiġu kkonsultati dwar dawn il-miżuri qabel ma jsiru l-attivitajiet ikkonċernati.

Artikolu 13

1. Għandu jifassal pjan ta' xogħol qabel ma jinbeda xi xogħol ta' twaqqiġ jew xogħol ta' tnehhija tal-asbestos u/jew ta' prodotti li jkun fihom l-asbestos minn bini, strutturi, impjanti jew installazzjonijiet jew minn vapuri.

2. Il-pjan imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jippreskrivi l-miżuri mehtiegħa biex jassiguraw is-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema fuq il-post tax-xogħol.

Il-pjan għandu b'mod partikolari jispedifika li:

- asbestos u/jew prodotti li fihom l-asbestos għandhom jitnehhew qabel ma tiġi applikata t-teknika tat-twaqqiġ, hlief fejn dan johloq riskju akbar għall-haddiema milli jekk l-asbestos jew il-prodotti li fihom l-asbestos jithallew fil-post;
- l-apparat personali protettiv imsemmi fl-Artikolu 12(1)(a) għandu jkun provdut, fejn mehtiegħ;
- meta x-xogħol tat-twaqqiġ jew tnehhija tal-asbestos ikun tlesta, l-assenza ta' riskji ta' espożizzjoni għall-asbestos fil-post tax-xogħol għandha tiġi verifikata b'konformità mal-leġislazzjoni u l-prattika nazzjonali.

Fuq it-talba tal-awtoritajiet kompetenti, il-pjan għandu jinkludi informazzjoni dwar dan li ġej:

- in-natura tax-xogħol u kemm x'aktarx li jdum sejjer;
- il-post fejn isir ix-xogħol;
- il-metodi li jiġu applikati meta x-xogħol jinvolvi l-immagniggar tal-asbestos jew ta' materjali li jkun fihom l-asbestos;
- il-karatteristiċi tal-apparat użat għal:
 - protezzjoni u d-dekontaminazzjoni ta' dawk li qed jagħmlu x-xogħol,
 - protezzjoni tal-persuni l-oħra preżenti jew qrib tal-post tax-xogħol.

3. Fuq it-talba tal-awtoritajiet kompetenti, il-pjan imsemmi fil-paragrafu 1 għandu jiġi nnotifikat lilhom qabel il-bidu tax-xogħol proġettat.

Artikolu 14

1. Min ihaddem għandu jipprovdi tahriġ adattat għall-haddiema kollha li huma, jew li x'aktarx ikunu, esposti għal trab li jorigina mill-asbestos jew materjali li jkun fihom l-asbestos. Dak it-tahriġ għandu jkun provdut f'intervalli regolari u bla ebda spiża għall-haddiema.

2. Il-kontenut tat-tahriġ għandu jkun jiftiehem faċilment mill-haddiema. Għandu jippermettilhom li jiksbu l-gherf u l-kapaċitajiet mehtiegħa f'termini ta' prevenzjoni u sigurtà, partikolarment fir-rigward ta':

- il-proprietajiet tal-asbestos u l-effetti tiegħu fuq is-saħħa, inkluż l-effett sinerġiku tat-tipijiet;
- it-tipi ta' prodotti u materjali li x'aktarx ikun fihom l-asbestos;
- l-operazzjonijiet li jistgħu jirriżultaw f'espożizzjoni għall-asbestos u l-importanza ta' kontrolli preventivi biex tiġi minimizzata l-espożizzjoni;

- (d) prattika ta' xogħol bla perikolu, kontrolli u apparat protettiv;
- (e) ir-rwol xieraq, l-għażla, l-għażla, is-selezzjoni, il-limitazzjonijiet u l-użu kif imiss ta' apparat respiratorju;
- (f) proċeduri ta' emerġenza;
- (g) proċeduri ta' dekontaminazzjoni;
- (h) rimi tal-iskart;
- (i) htigiet ta' eżami mediku.

3. Linji gwida prattiċi għat-taħriġ ta' haddiema li jneħhu l-asbestos għandhom ikunu żviluppati fil-livell tal-Komunità.

Artikolu 15

Qabel ma jitwettaq xogħol ta' twaqqiġ jew tnehhija ta' asbestos, id-ditti għandhom jipprovdu evidenza tal-abbiltà tagħhom f'dan il-qasam. L-evidenza għandha tiġi stabbilita skont il-liġijiet u/jew prattika nazzjonali.

Artikolu 16

1. Fir-rigward tal-attivitajiet kollha msemmija fl-Artikolu 3(1), u bla hsara għall-Artikolu 3(3), għandhom jittiehdu l-miżuri xierqa biex jiżguraw li:

- (a) il-postijiet fejn isiru l-attivitajiet msemmija aktar 'il fuq għandhom:
 - (i) ikunu mmarkati b'mod ċar u indikati b'sinjali ta' twis-sija;
 - (ii) ma jkunux aċċessibbli għall-haddiema hlief għal dawk li għandhom bżonn jidhlu fihom minhabba x-xogħol jew id-dmirijiet tagħhom;
 - (iii) ikunu żoni fejn ma jkunx permess tipji;
- (b) jitwarrbu żoni fejn il-haddiema jistgħu jieklu u jixorbu mingħajr ir-riskju ta' tniġġis mit-trab tal-asbestos;
- (c) il-haddiema jiġu pprovduti b'ilbies tax-xogħol xieraq jew protettiv; dan l-ilbies tax-xogħol jew protettiv jibqa' ġewwa l-impriza; iżda, jista' jinhasel fi stabbilimenti barra l-impriza li huma mgħammra għal dan it-tip ta' xogħol kemm-il darba l-impriza stess ma tagħmilx it-tindif; f'dak il-każ l-ilbies għandu jingarr f'kontenituri magħluqa;
- (d) jiġu pprovduti postijiet separati għaž-żamma tal-ilbies tax-xogħol jew protettiv u l-ilbies ta' barra;
- (e) il-haddiema jiġu pprovduti b'faċilitajiet xierqa għall-ħasil u twaletta, inklużi doċoċ fil-każ ta' hidmiet fit-trab;
- (f) l-apparat protettiv jitqiegħed f'post definit tajjeb u jiġi kkontrollat u mnaddaf wara kull darba li jintuża u għandhom jittiehdu l-miżuri xierqa biex jisewwa jew jinbidel apparat difettuż qabel ma jerġa' jintuża.

2. Il-haddiema ma jistgħux jiġu mgieghla jhallsu għan-nefqa tal-miżuri mehuda skont il-paragrafu 1.

Artikolu 17

1. Fil-każ tal-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 3(1), għandhom jittiehdu l-miżuri xierqa biex jiżguraw li l-haddiema u r-rappreżentanti tagħhom fl-impriza jew fl-istabbiliment jirċievu informazzjoni xierqa dwar:

- (a) ir-riskji potenzjali għas-saħħa meta jiġu esposti għat-trab li jiġi mill-asbestos jew minn materjali li jkun fihom l-asbestos;
- (b) l-eżistenza ta' limiti statutorji u l-htieġa li l-arja tkun immo-nitorjata;
- (c) il-kondizzjonijiet ta' iġjene mitluba, inkluża l-htieġa li ma jsirx tipji;
- (d) il-prekawzjonijiet li għandhom jittiehdu f'dak li għandu x'jaqsam mal-ilbies u l-użu ta' apparat u ilbies protettivi;
- (e) il-prekawzjonijiet speċjali maħsuba biex inaqqsu kemm jista' jkun il-livell ta' espożizzjoni għall-asbestos.

2. Barra mill-miżuri msemmija fil-paragrafu 1, u bla hsara għall-Artikolu 3(3), għandhom jittiehdu miżuri xierqa li jiżguraw li:

- (a) il-haddiema u/jew ir-rappreżentanti tagħhom fl-impriza jew fl-istabbiliment ikollhom aċċess għar-riżultati tat-tkejjil tal-koncentrazzjoni tal-asbestos fl-arja u jistgħu jingħataw tifsi-riet ta' xi jfissru dawk ir-riżultati;
- (b) jekk ir-riżultati jeċċedu l-limitu preskritt fl-Artikolu 8 il-haddiema konċernati u r-rappreżentanti tagħhom fl-impriza jew stabbiliment ikunu informati kemm jista' jkun malajr bil-fatt u bir-raġunijiet għal dan u l-haddiema u/jew ir-rappreżentanti tagħhom fl-impriza jew stabbiliment ikunu konsultati dwar il-miżuri li għandhom jittiehdu jew, f'emerġenza, jiġi infurmati bil-miżuri li jkun ttehdu.

Artikolu 18

1. Bla hsara għall-Artikolu 3(3) għandhom jittiehdu l-miżuri mnizzla fil-paragrafi 2 sa 5:

2. Għandha tkun disponibbli stima tal-istat tas-saħħa ta' kull haddiem qabel ma jibdeu ikunu esposti għall-asbestos jew għall-materjali li jkun fihom l-asbestos fuq il-post tax-xogħol.

Din l-istima għandha tinkludi eżami speċifiku tas-sider. L-Anness I jagħti rakkomandazzjonijiet prattiċi li l-Istati Membri jistgħu jirreferu għalihom għas-sorveljanza klinika tal-haddiema; dawn ir-rakkomandazzjonijiet għandhom jiġu adattati għall-progress tekniku skont il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 17 tad-Direttiva 89/391/KEE.

Stima ġdida għandha tkun disponibbli mill-inqas darba kull tliet snin sakemm tkompli l-espożizzjoni.

Ghandu jitwaqqaf rekord individwali tas-sahha, skont il-ligijiet u/jew il-prattika nazzjonali ghal kull haddiem.

3. Wara s-sorveljanza klinika msemija fit-tieni sentenza tal-paragrafu 2, it-tabib jew l-awtorita' responsabbli ghas-sorveljanza medika tal-haddiema ghandhom, skont il-ligijiet nazzjonali, jaghtu parir dwar il-mizuri individwali protettivi jew preventivi li ghandhom eventwalment jittiehdu jew jistabbilixxu dawn il-mizuri.

Dawk il-mizuri jistghu jinkludu, fejn huwa xieraq, it-tnehhija tal-haddiem ikkoncernat minn kwalunkwe espozizzjoni ghat-trab gej mill-asbestos jew mill-materjali li jkollhom l-asbestos.

4. Ghandhom jinghataw lill-haddiema informazzjoni u pariri fir-rigward ta' kull stima tas-sahha taghhom li jistghu jghaddu minnha wara t-tmiem tal-espozizzjoni.

It-tabib jew l-awtorita' responsabbli ghas-sorveljanza medika ta' haddiema jistghu jindikaw li s-sorveljanza medika ghandha tkompli wara t-tmiem tal-espozizzjoni sakemm huma jqisu li dan ikun mehtieg biex tigi salvagwardjata s-sahha tal-persuna kkoncernata.

Dik is-sorveljanza li tkompli ghandha titwettaq skont il-ligijiet u/jew il-prattika nazzjonali.

5. Il-haddiem ikkoncernat jew min ihaddmu jista' jitlob li l-istima msemija fil-paragrafu 3 tigi riveduta b'mod konformi mal-ligijiet nazzjonali.

Artikolu 19

1. Bla hsara ghall-Artikolu 3(3) ghandhom jittiehdu l-mizuri msemija fil-paragrafi 2, 3 u 4:

2. Min ihaddem irid idahhal lill-haddiema li jkunu responsabbli li jwettqu l-attivajiet imsemija fl-Artikolu 3(1) f'registru, li jindika n-natura u d-dewmien tal-attivita' u l-livell tal-espozizzjoni taghhom. It-tabib u/jew l-awtorita' responsabbli ghas-sorveljanza medika ghandhom ikollhom access ghal dan ir-registru. Kull haddiem ikkoncernat ghandu jkollu access ghar-rizultati fir-registru li ghandhom x'jaqsmu mieghu personalment. Il-haddiema u/jew ir-rapprezzanti fl-impriza jew l-istabiliment taghhom ghandhom jkollhom access ghall-informazzjoni anonima u kollettiva li jkun hemm fir-registru.

3. Ir-registru msemmi fil-paragrafu 2 u rekords mediċi msemija fl-Artikolu 18 (2), ir-raba' sentenza, ghandhom jinzammu ghal tal-anqas erbgħin sena wara t-tmiem tal-espozizzjoni, skont il-ligijiet u/jew il-prattika nazzjonali.

4. Id-dokumenti msemija fil-paragrafu 3 ghandhom jitqiegħdu għad-dispozizzjoni tal-awtorita' responsabbli fil-każi fejn l-impriza ma tibqax bl-attivita' tagħha, skont il-ligijiet u/jew il-prattika nazzjonali.

Artikolu 20

L-Istati Membri ghandhom jipprovdu ghal sanzjonijiet adegwati li jkunu applikabbli fil-każ ta' ksur tal-ligijiet nazzjonali adottata bis-sahha ta' din id-Direttiva. Dawn is-sanzjonijiet ghandhom ikunu effettivi, proporzjonati u disswassivi.

Artikolu 21

L-Istati Membri jridu jzommu registru tal-każijiet kollha magħrufa ta' asbestozi u tal-mesoteljoma.

Artikolu 22

Kull hames snin, l-Istati Membri ghandhom jipprezentaw rapport lill-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva fil-forma ta' Kapitolu speċifiku tar-rapport uniku previst fl-Artikolu 17(a)(1), (2) u (3) tad-Direttiva 89/391/KEE, li ghandu jservi bhala bażi tal-evalwazzjoni li ghandha ssir mill-Kummissjoni skont l-istess Artikolu 17(a)(4).

Artikolu 23

L-Istati Membri ghandhom jghaddu lill-Kummissjoni d-dispozizzjonijiet tal-ligi nazzjonali li jadottaw fil-qasam li jaqa' taht din id-Direttiva.

Artikolu 24

Id-Direttiva 83/477/KEE, kif emendata mid-Direttivi elenkati fl-Anness II, hija b'dan imhassra, bla hsara għall-obbligi tal-Istati Membri rigward il-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-ligi nazzjonali tad-Direttivi elenkati fil-Parti B tal-Anness II.

Ir-referenzi għad-Direttiva mhassra ghandhom jinftiehem bhala referenzi għal din id-Direttiva u ghandhom jinqraw skont it-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness III.

Artikolu 25

Din id-Direttiva ghandha tidhol fis-sehh fl-ghoxrin jum wara l-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 26

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell, it-30 ta' Novembru 2009.

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

J. BUZEK

Għall-Kunsill

Il-President

B. ASK

ANNEX I

Rakkomandazzjonijiet prattiċi għall-monitoraġġ kliniku tal-ħaddiema previsti fl-Artikolu 18 (2), it-tieni sentenza

1. It-tagħrif kurrenti jindika li l-fatt li l-espożizzjoni għall-fibri hielsa tal-asbestos jista' jġib il-mard li ġej:
 - asbestożi,
 - mesoteljoma,
 - karċinoma fil-bronki,
 - karċinoma gastro-intestinali.
2. It-tabib u/jew l-awtorità responsabbli għas-sorveljanza medika tal-ħaddiema esposti għall-asbestos għandhom ikunu familjari mal-kondizzjonijiet jew ċirkostanzi li għalihom ikun espost kull ħaddiem.
3. L-eżami tas-saħħa tal-ħaddiema għandu jitwettaq skont il-prinċipji u l-prattika ta' mediċina okkupazzjonali. Għandu jinkludi tal-anqas il-miżuri li ġejjin:
 - iż-żamma ta' records tal-istorja medika u okkupazzjonali tal-ħaddiem,
 - intervista personali,
 - eżami kliniku ġenerali, b'referenza partikolari għas-sider,
 - testijiet tal-funzjoni tal-pulmun (volumi u rati tal-kurrent respiratorju).
 It-tabib u/jew l-awtorità responsabbli għas-sorveljanza tas-saħħa għandu jiddeċiedi dwar aktar eżamijiet, bħal testijiet ta' *sputum cytology* jew X-ray tas-sider jew *tomodensitometry*, fid-dawl tal-għerf dwar is-saħħa okkupazzjonali l-aktar reċenti disponibbli.

ANNEX II

PARTI A

**Direttiva mhassra flimkien ma' lista tal-emendi suċċessivi tagħha
(imsemmija fl-Artikolu 24)**

Direttiva tal-Kunsill 83/477/KEE (ĠU L 263, 24.9.1983, p. 25)	
Direttiva tal-Kunsill 91/382/KEE (ĠU L 206, 29.7.1991, p. 16)	
Direttiva tal-Kunsill 98/24/KE (ĠU L 131, 5.5.1998, p. 11)	l-Artikolu 13(2) tiegħu biss
Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2003/18/KE (ĠU L 97, 15.4.2003, p. 48)	
Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2007/30/KE (ĠU L 165, 27.6.2007, p. 21)	l-Artikolu 2(1) tiegħu biss

PARTI B

**Lista tal-limiti ta' żmien għat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali
(imsemmija fl-Artikolu 24)**

Direttiva	Limitu ta' żmien għat-traspożizzjoni
83/477/KEE	fil-31 ta' Diċembru 1986 ⁽¹⁾
91/382/KEE	fil-1 ta' Jannar 1993 ⁽²⁾
98/24/KE	fil-5 ta' Mejju 2001.
2003/18/KE	fil-14 ta' April 2006.
2007/30/KE	fil-31 ta' Diċembru 2012.

⁽¹⁾ Din id-data hija mibdula bid-data tal-31 ta' Diċembru 1989 għal dak li għandu x'jaqsam ma' attivitajiet ta' thaffir għall-asbestos.
⁽²⁾ Għal dak li għandu x'jaqsam mar-Repubblika Ellenika d-data ta' limitu ta' traspożizzjoni tad-Direttiva hija l-1 ta' Jannar 1996. Iżda, id-data tat-trapożizzjoni tad-dispożizzjonijiet dwar thaffir għall-asbestos hija l-1 ta' Jannar 1996 għall-Istati Membri kollha u l-1 ta' Jannar 1999 għar-Repubblika Ellenika.

ANNEX III

Tabella Ta' Korrelazzjoni

Direttiva 83/477/KEE	Din id-Direttiva
Artikolu 1(1)	Artikolu 1(1)
Artikolu 1(2)	—
Artikolu 1(3)	Artikolu 1(2)
Artikolu 2, l-ewwel sas-sitt inciż	Artikolu 2(a) sa (f)
Artikolu 3(1) sa (3)	Artikolu 3(1) sa (3)
Artikolu 3(3)(a)	Artikolu 3(4)
Artikolu 3(4)	Artikolu 3(5)
Artikolu 4, kliem tal-bidu	Artikolu 4(1)
Artikolu 4(1)	Artikolu 4(2)
Artikolu 4(2)	Artikolu 4(3)
Artikolu 4(3)	Artikolu 4(4)
Artikolu 4(4)	Artikolu 4(5)
Artikolu 5	Artikolu 5
Artikolu 6, punti (1) sa (5)	Artikolu 6, punti (a) sa (e)
Artikoli 7 u 8	Artikoli 7 u 8
Artikolu 9(2)	Artikolu 9
Artikolu 10	Artikolu 10
Artikolu 10(a)	Artikolu 11
Artikolu 11(1) u (2)	Artikolu 12, l-ewwel u t-tieni sentenza
Artikolu 12(1)	Artikolu 13(1)
Artikolu 12(2), l-ewwel sentenza	Artikolu 13(2), l-ewwel sentenza
Artikolu 12(2), it-tieni sentenza, l-ewwel inciż	Artikolu 13(2), it-tieni sentenza, punt (a)
Artikolu 12(2), it-tieni sentenza, it-tieni inciż	Artikolu 13(2), it-tieni sentenza, punt (b)
Artikolu 12(2), it-tieni sentenza, it-tielet inciż	Artikolu 13(2), it-tieni sentenza, punt (c)
Artikolu 12(2), it-tielet sentenza, l-ewwel inciż	Artikolu 13(2), it-tielet sentenza, punt (a)
Artikolu 12(2), it-tielet sentenza, it-tieni inciż	Artikolu 13(2), it-tielet sentenza, punt (b)
Artikolu 12(2), it-tielet sentenza, it-tielet inciż	Artikolu 13(2), it-tielet sentenza, punt (c)
Artikolu 12(2), it-tielet sentenza, ir-raba' inciż	Artikolu 13(2), it-tielet sentenza, punt (d)
Artikolu 12(2), it-tielet sentenza, ir-raba' inciż, l-ewwel sub inciż	Artikolu 13(2), it-tielet sentenza, punt (d)(i)
Artikolu 12(2), it-tielet sentenza, ir-raba' inciż, it-tieni sub inciż	Artikolu 13(2), it-tielet sentenza, punt (d)(ii)
Artikolu 12(3)	Artikolu 13(3)
Artikolu 12a	Artikolu 14
Artikolu 12b	Artikolu 15
Artikolu 13(1)(a)	Artikolu 16(1)(a)
Artikolu 13(1)(b)	Artikolu 16(1)(b)

Direttiva 83/477/KEE	Din id-Direttiva
Artikolu 13(1)(c)(i) u (ii)	Artikolu 16(1)(c)
Artikolu 13(1)(c)(iii)	Artikolu 16(1)(d)
Artikolu 13(1)(c)(iv)	Artikolu 16(1)(e)
Artikolu 13(1)(c)(v)	Artikolu 16(1)(f)
Artikolu 13(2)	Artikolu 16(2)
Artikolu 14(1), kliem tal-bidu	Artikolu 17(1), kliem tal-bidu
Artikolu 14(1), l-ewwel sal-hames incizi	Artikolu 17(1)(a) sa (e)
Artikolu 14(2)	Artikolu 17(2)
Artikolu 15, kliem tal-bidu	Artikolu 18(1)
Artikolu 15, punti (1) sa (4)	Artikolu 18 (2) sa (5)
Artikolu 16, kliem tal-bidu	Artikolu 19(1)
Artikolu 16, punti (1) sa (3)	Artikolu 19(2) sa (4)
Artikolu 16a	Artikolu 20
Artikolu 17	Artikolu 21
Artikolu 17a	Artikolu 22
Artikolu 18(1)	—
Artikolu 18(2)	Artikolu 23
—	Artikolu 24
—	Artikolu 25
Artikolu 19	Artikolu 26
Anness II	Anness I
—	Anness II
—	Anness III